

Skrivet av Benny Holmberg
2009-10-19 kl. 00:00

En lysande skildring av Berlin

Ales Steger

Berlin
översättning Sophie Sköld
efterord Aris Fioretos
Rámus förlag

Vi flyttar in i lägenheten när det stormar i november. Vinden sköljer över oss från Sibirien och på vägen genom Polen plockar den upp en lukt som sänker sig över Berlins gator och fyller dem med smärta och melankoli. Fotgängarna stoppar händerna i fickorna, håller hårt i plånböckerna. Allt är redan förberett...

Så inleder den prisbelönta slovenske poeten Ales Steger essän *Nyckelpigor* som är en av de lysande texterna i hans imponerande Berlinskildring. Han gör ett avstamp i sitt årslånga boende i Berlin i en lägenhet som har tre fönster med utblick mot kastanjerna som omgärdar torget.

Dessa tre fönster är

blinda ögonglober som blickar ut mot oändligheten

. Mellanfönstren härbärskar ett oräknligt antal fluglik som dött i kvalfull hopplöshet och nu defilerar likt mumifierade påminnelser om en annan tid. Nyckelpigor som invaderat lägenheten dyker upp varsomhelst, i skjortan, i maten, på tandborsten. Steger avslutar djurens invasion med ett regelrätt utrotningskrig enligt devisen-

Var och en i denna stad förvandlas förr eller senare till sin egen lyckas mördare.

Steger, söker stadens navel, mage, hjärna och minne. Och Berlin utgör den ultimata staden i dess yttersta konsekvenser, av Steger bitvis skildrat som en kropp med väderspänningar, intag och utsläpp. Berlins 3 339 436 invånare äter 25 ton kebab om dagen och Berlins hundar klämmer ur sig 55 ton bajs varje dag. Steger gör staden till en kropp i en metaforisk odysseé med förträngningar och förstoppningar där allsköns medikament finns i apoteken för att stoppa eller lösa dem och man vet inte om mångfalden av apotek tillkommit för att serva offren för bagerierna eller tvärtom... Berlin är ju bagarnas och apotekarnas stad och pendlar mellan kronisk förstoppning och näringsbrist säger Steger i sin gastriska liknelse.

I denna efterforskning ger han sig ut i de kulinariska ångorna för att äta sig igenom Berlin, eftersom bageriernas bröddoft hör hemma på varje gata i staden är de en bra vägvisare och om så inte skulle vara fallet är det en extrem avvikelse i Berlin.

Skrivet av Benny Holmberg
2009-10-19 kl. 00:00

Ales Stegers roll är främlingens som stiger ned i Berlin, staden som just är främlingarnas stad där han med sin hänryckta poetiska penna extremt vässad skildrar livet socialt, religiöst, politiskt, gastronomiskt, arkitektoniskt, kyrkohistorisk och ur vilket annat perspektiv man kan tänka sig.

Men Ales Stegers odysseé blir också en resa där Europas alla politiska ideriktningar som passerat revy under decennierna exponeras med de förödande konsekvenser de fört med sig och som efter sammanbrotten avsatt kvardröjande monument av ångestfyllda krigsminnen. I det minnespolitiska Berlin finns t.ex rester av naziregimens marmor inbakat i byggen omformade i den sovjetiska DDR-regimens mastodontiska minnesspöken, detta ser han i referens till det nybyggda förintelsemonumentet. Men också fragment av Berlinmuren där Steger har en utsiktspost över ett Berlin som delats, redigerats och demaskerats i alla sina historiska omvälvningar.

Egentligen är det en jakt på den ultimata staden Steger anträder. Han inleder med teorier om vad det innebär att se en stad, att lära känna den, att flanera. En riktig flanör måste kunna gå vilse och det gör man om man kan staden säger Steger.

Hans texter letar, insuper och upplever och lyfter på varje historisk gatsten. Det är ett sfäriskt scenario av stadsliv som han målar upp och man känner sig mätt som om man vräkt i sig all läckerheterna på en enda gång. Och denna anrättning åstadkommer han med ett bländande poetiskt språk och en infallsrikedom som sätter honom i Nobelklass.

Benny Holmberg

□